

Teksten nedenfor er avskrift fra

Rapport utarbeidet av Kontaktutvalget kraftutbygging-naturvern som har hatt til oppdrag å utarbeide en liste over vassdrag som bør unntas fra kraftutbygging.

Rapporten, datert 30. desember 1970 ble oversendt til Det kongelige departement for industri og håndverk, Det kongelige kommunal og arbeidsdepartement og Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

OBJEKT NR 64

Orreelva – Vassdrag nr. 143

Fylker: Rogaland
Kommune: Gjesdal, Time, Klepp
Nedbørfelt: 106 km²

Orreelva har sine kildeområder ved Fjermestadvatn og Mosevatn vest for Ålgård. Herfra renner elva over Jæren i vestlig retning, gjennom Frøylandsvatnet, Horpestadvatnet og Orrevatn.

Gabrielsen-komiteen

Komiteen har ikke behandlet vassdraget.

Teknisk utnyttelse

a. Resipientforhold.

Vassdraget er i de senere årene avlastet for en stor del av kloakken fra Bryne og tilgrensende områder. Det føres fortsatt kloakk fra Klepp stasjonsby, Kverneland og industrifeltet Øksnevad til Frøylandsvatnet. Disse utslippene er det tanken å føre til den planlagte Figgjo-kloakken – eventuelt til Bryne-kloakken for Kvernelands vedkommende.

b. Vassforsyning.

Forholdene er ukjent.

c. Vasskraft:

Utbygd vannkraft: Det er et mindre kraftverk ved Bryne, og et par vatn er noe regulert.

Verneinteresser

Naturvitenskapelige interesser.

I tilknytning til Orreelva ligger tre – for dette distrikt – større innsjøer: Frøylandsvatn, Horpestadvatn og Orrevatn. Undersøkelser er foretatt i alle disse innsjøer samt stedvis ellers i vassdraget. Som man vanligvis finner på Jæren, er også de nevnte sjøer av den næringsrike type og preges for så vidt av plante- og dyreliv som ofte finnes i denne type innsjøer. Mange spesielt næringskrevende arter finnes kun i Sør-Norge, og i en del tilfelle innen til distinkte utbredelsesområder, nemlig på Jæren og omkring Oslofjorden. En del av disse er til nå kun funnet på Jæren.

Frøylandsvatn er interessant som studieobjekt for stoffskifte i innsjøer og tilhørende planktonutvikling. Frøylandsvatn har sitt basseng i morenemateriale. I Frøylandsvatn og de øvrige sjøer i Orreelva finnes dessuten lagesild, som foruten på Jæren kun finnes på Østlandet (Mjøsa).

Horpestadvatn har i sitt basseng leirer og morenemateriale, og må som Frøylandsvatn karakteriseres som en næringsrik sjø. Også Horpestadvatn er sterkt kulturpåvirket, med lokal gjengroing av bukter. Innsjøen er rik både hva flora og fauna angår.

Som Orrestadvatn er også Horpestadvatnet en rik lokalitet ornitologisk sett, og dyrelivet må betraktes under ett for disse nabolokaliteter. Orrevatn kan på mange måter karakteriseres på samme måte som

Horpestadvatn. Her finnes en rik flora. Også hva dyreliv angår er innsjøen interessant, og store vitenskapelige interesser knytter seg også til fuglelivet i og ved Orrevatn. Landtungen Reve-Orre mellom innsjøen og havet er foreslått som internasjonalt fuglereservat, og størrelse og dyreliv tilfredsstiller kravene til såkalt Europa-reservat. Fuglefaunaen er her mer artsrik enn i noe annet område i Norge, med en ganske enestående fauna av hekkende arter, foruten trekkgjester og overvintre. Sammenlagt er her observert ca. 230 arter, og Stavanger Museum har sin trekkforskningsstasjon på Revtangen. Området ligger på trekkvegen Spitsbergen – Vest-Afrika og er særlig viktig for vadefugler fra Skandinavia og Arktis – samt viktig overvintringsområde for ender med mer. Stavanger Museum arbeider kontinuerlig i dette området, som også er av pedagogisk betydning som ekskursjonsmål for studentgrupper fra universitetene i Oslo og Bergen. Orrevatn har vært senket et par ganger, og ytterligere senking av vannstanden er mulig, men for de mange naturvitenskapelige interesser som knytter seg til lokaliteten, lite ønskelig. På den annen side vil også større økning av vasstanden eller sterke variasjoner for øvrig, kunne medføre samme uønskede virkninger. Orreelva er prioritert som verneverdig på grunn av at man her har betydelige naturvitenskapelige interesser, spesielt innen faget zoologi.

Utvalgets vurdering.

Her er dokumentert betydelige naturvitenskapelige interesser. Utvalget anbefaler at vassdraget varig unntas fra videre vassdragsreguleringer.